

zapadne fronte nadvojvoda Evgen posal je namestnika v Trstu pl. Fries Skene sledče ročno pismo od 16. t. m.:

"S posebnim zadovoljstvom sem opazil, s katero požrtvovanostjo prebivalstvo Trsta in Primorske, vsi krogi brez razlike narodnosti, bremena vojne, od katere so te obmejne pokrajine neposredno prizadete, zna nositi in s katero patriotično vdanostjo na polju vojne oskrbe tako za boritelje na fronti kakor za ranjene in bolnike v ozadju se deluje. Čatim se prisiljenega, izreči prebivalstvu Trsta in Primorske zato svojo in svojih hrabrih vojakov tolo čuteno zahvalo. Prosim Vašo ekscelenco, da prinesete to v javno znanje. — Nadvojvoda Evgen, generalni oberst.

Angleške pomorske voznine.

"Labor Leader" prinaša sledočo tabelo o zvišanju prekomorskih angleških voznin v šilinah (markah) za tono:

	1916	1915	1914
v mesecu prosincu			
Batue-Blanca-Anglija	140	65,50	10
Bombay-Anglija	150	22	11
Birnea-Anglija	150	50	19,50
Buenos-Aires-Anglija	146	68	8,25
Rosario-Anglija	140	68	10
Kalkuta-Anglija	162,50	36,25	10

Iz teh številk je pač razvidno, na kako prešenetljivi način so angleške prekomorske voznine poskočile. Da mora biti to naravnost usodepolnega pomena za angleško in po Angliji posredovanu neutralno trgovino, mora vsakdo razumeti. Vzrok teh naraščajočih voznin pa so — nemški podmorski čolni, ki so povsod in nikjer, kakor nevidni peklenšček...

40 milijard mark angleškega vojnega kredita.

Vsak dan 125 milijonov kron vojnih izdatkov.

K.B. London, 19. februarja. "Daily Telegraph" poroča, da zahteva nova kreditna predloga, kakor pričakovano, 8400 milijonov mark; s tem se bode skupna sveta kreditov za to finančno leto zvišalo na 34.400 milijonov markov. Do konca marca bode potrebnih 2400 milijonov mark, do konca maja 6000 milijonov mark. Od začetka vojnje sem dovoljeni krediti znašali bodejo po potem skupno 40.640 milijonov markov. — Iz govora angleškega ministarskega predsednika Asquitha pri otvoritvi parlamenta je še posneti: Naše (namreč angleške) financijske obveznosti do 1. januarja t. l. dosegle so visoko, katera nismo ne mi ne katera druga država kedajkoli imeli. Velikanska sveta daje težko breme prihodnjemu roku. Zdaj stane vojna okoli 5 milijonov funtov na dan. Veliki novi davki bodejo potrebni, kateri bode finančni minister v par tednih predložil.

(Imenovane svote so res naravnost velikanske. Polagoma bodo pač tudi bogati Angliji zlata zmanjšalo, za katerega hoče kupovati duše evropskih narodov. Op. ur.)

Vojni izdatki.

Državam bode kmalu denarja zmanjšalo?

V listu "N. Economist" objavlja znani ruski narodni ekonom M. Gulin zanimive podatke o izdatkih vojujočih se držav. Med eno in polletno vojno dobo so države čez 140 milijard mark v vojne namene izdale, vsak dan okoli 260 milijonov mark. Ker državni dolgori vseh vojujočih se držav, razven Japonske, znašajo le 110 milijard mark, sledi iz tega, da so narodi v zgodovinskem času za vse vojne in vse politične in kulturne namene mnogo manj izdali, nego v poldružem letu te vojne. Glavno sredstvo moći držav, zaloga denarja, bode v bližnjem času popolnoma porabljeni. (?)

Boji v Albaniji.

Prinašamo v boljše razumevanje generalštavnih poročil zanimivi zemljevid, ki obsega najvažnejše dele sedanjega balkanskega bojišča.

Na zemljevidu opazimo zlaži važne kraje Skutari, Alessio, Dibra, Tirana, Elbasan, Berat, Durazzo in Valona, ki so razven zadnjih dveh že vsi od naših ali bolgarskih čet zasedeni.

Ljudski polom na Francoskem.

V prav zanimivem članku piše "Gazette Ardennes", mnogi čitani provinčni list v valonski Belgiji in na severnem Francoskem o ljudskem polomu Francoske. List piše dobesedno:

"Ako se pomisli, da Nemčija vsako leto za 800.000 duš narašča, Francoska pa samo za 40.000, se ne bode človek čudil, da bode Francija, kateri vojna cvet njene mladosti in moči ropa, po vojni država druge vrste, tako kakor rečimo Španška ali Portugalska. Kje je Francija, kakor jo je Zola želel? Moči polno na ljudeh in delu, razkošno, bogato in plodovito! Vzemimo izgled Nemčije z njenimi na otrokih bogatimi družinami. En sin stoji v Flandriji, drugi na Ruskem, tretji na Šebkem, četrти v gainizi, peti doma. In če vsi trije iz vojne ne pridejo živi nazaj, ostaneta četrti in peti, da boda družino naprej plodila. Nemčija bode po vojni ostala ravno tako bogata na ljudeh in polna moči kakor doslej. In Francija? Izsesana še od napoleonskih vojn, še ne popolnoma pravljena in zopet izsesana leta 1870, je vsled sedanjih izgub brez rešitve izgubljena. Vara se ljudstvo in se ne upa število izgub objaviti. Kje je plodovitstvo, katero je Zola slavil in oboževal? Zemlja pije nenadomestljivo kri njenih sinov. Zvonite mrtvaške zvonce! Francija izkrvavi! In Anglija? Anglija stoji zraven in čaka. Čaka mrzlo in brezrčno. Brez usmiljenja, kakor Angleži takrat, ko so stali ob gromadi Jeanne d'Arc in so gledali in čakali, dokler niso plameni junaško deklino uničili..."

Polagoma se pričenja tudi v krogih treznejših Francozov daniti. Z ozirom na velikanske žrtve, ki jih prinaša Francoska za četverozvezzo, pričenjojo se dvigati glasovi, ki klicejo Anglijo na kravo plan. Prišel bode čas, ko bode i na Francoskem po ulicah šumel klic:

"Gott strafe England!"

Izpred sodišča.

Obsojeni češki pisatelj.

Praga, februarja. Češki pisatelj Jan Haya je bil svoj čas od vojaškega sodišča v

Pragi zaradi hudo delstva motenja javnega živja zopeč obsojen na 7 mesecev težke ječe. 10 p. v Pačil je bil namreč neko proti naši državi in 100 krovnik jeno razpravo o kolonialni politiki. Obsojeni žmojster je zaradi obsočbe pritožil; istotako pa je več aut pritožil državni pravnik. Najvišje domobranjene peči sodišče v Pragi je zdaj še enkrat o zadevi v Beli pravljalo in je povisalo H. a. l. a. kazen način popolno leta težke ječe.

Obsojen žurnalista.

Prepode

Budimpešta, februarja. Znani žurnalista Pav Žurnalist in bivši izdajatelj "Zastave" v Novejši Sadu je ob priliku velikega marmaroškega sesta proti rusofilskim ogrskim Rusinom (Kraljuk in tovariši) napadel v svojem listu na srečino, ter obzaloval ogrske Rusine kot smrtno grozljivo narod na svetu. Napadal je tudi sko vladu kot sovražnico srbske cerkvene a darskem nomije. Zaradi tega je bil obdolžen in ob nje najpreve na 4 mesece, pozneje pa na 6 mesecov. Pečevje je ječe. Najvišje sodišče v Budimpešti zdaj to razsodbo potrdilo, ki je postala v pravomočna.

Zaljubljeni Rus.

Linz, 18. februarja. Pred okrajnim žcem v Linzu imelo ste se zagovarjati dekle Schuster in Tereza Aumayr, ker sprejeli ponočni obisk nekega vojnovjetega B. Ana Schuster je izjavila, da se ni mogla niti vsljivesti zaljubljenega Rusa. Tereza Aumayr pa je rekla, da je Rus le šepetal; vsled tega je v temi smatrala za svojega lastnega čeka; še prepozno je svojo zmoto izpostavila Spalnicu, v katerej sta deklini zaljubljene stopna. Sodnik seveda ni verjal izgovoru klet, marveč je obe obsodil in sicer Ano Schuster na 5 dnev. Terezo Aumayr na 8 dnev. Cenzor na poštne zapora.

Razno.

Nesrečnež v pravem smislu besede je Achatz v Reichsfelsu na Korosko. Medtem ko se je nahajal v vojni, umrla mu. Dve 18-letne hčerke in bila 7. t. m. pokopana. Naniščen je 9 letni sinček leži težko bolan; vneli so na ravnino možgani. Njegova žena si je po neslavzel vlija škaf vrele vode čez glavo in prsi in mnoški bori s smrtno. En brat je že umrl junaško skrčen na bojišču, drugi brat se nahaja v ruskih vnekih izniščen. Nesrečnemu Achatzu dala je vojska oblast do 15 aprila dopust.

V varstvo mladine. Vojna ima gotovo v Grozovem pokvarjenost mladine kot posledico. Občini v Fürstenfeldu je v varstvo mladosti ustanovil, da šolski otroci pozimi po 7. uru zveznički poleti pa po 8. uru zveznički ne smejo včeraj v ulici; mladostnim osebam pod 18 letom je pomočno povedano kajenje; otrok se ne sme voditi množičnostne in kavarne. To so pač tako pomebla so odredbe, ki bi jih bilo treba povsod uveljavila. Pa še strožje določbe bi bile potrebne Drugaletja. D. bode marsikateri junaški oče, ko pride iz vojske, iškal skupno nežnih svojih otrok, našel pa bi božijo — tolpo ciganov!

Pod težkim sumom. Kakor že poročaš, so našli so dne 10. t. m. 45-letno gostilničarico Terezijo Kos v Pragerhofu mrtvo v njih pravljni lesni koči. Pri sodnjiški preiskavi našlo se b. ob veliko rano na spodnjem truplu. Smrt je nastala Devet pila vsled izkrvavljenja. Pod sumom, da je tretje Kos umoril, zaprli so zdaj črnovojničeske desetibojne infanteriste Matijo Veselka in tamoznje bolnišči zdravstvene postaje in so ga oddali mariborski sodnemu. Vselko taki odločno, da bi izvrnil zločin.

Pametne odredbe na Ogrskem. Ogrska vila je izdala posebno naredbo, ki naj zagotovi, da bodo spomladna poljska dela povsod pravčasno in pravilno opravljena. Ustanovili se v vseh občini posebno izvrševalno komisijo, ki ima pravico rekvirirati živino in delavce za obdelovanje polja vpklicanih vojakov ali za delo nezmožnih občinjarjev in sicer proti dnevnemu plačilu, je za 60 odstotkov višja, nego dnevnna plača navadnih časih.

Zaprli so v Leitersbergu pri Mariboru 24 letno, zaradi tatvine že 6 krat preden znowano deklo Polono Donko, ki jo

ega min sodnja zopet zaradi raznih tativ išče. Tako je e. Obj. n. p. v Partinju kočarici Teichmeister i napel 5000 krov ukradla. Zasacil je tatico orožniški sojeni s stražnjim Karl Flakus.

Več automobilev zgorelo. Vsled preveč zaboranski kurjene peči nastal je v neki shrambi automobil v Beljaku ogenj, ki je nekaj automobil na enem popolnoma uničil, nekaj pa močno poškodoval. Gasilci so preprečili nadaljnjo razširjenje nevarnega ognja. Škoda je seveda precejšnja.

Prepodeni svinjski tatovi. Nekega večera pretekel ga tedna vslili so tatovi v hlevu posestnika Pavla Sabetz v Vordergumitzen (Kabine) na Koroškem. Zaklali so v hlevu tri bili so pa tatovi prepodeni. Ena četrtina svinja je ostala pri življenju.

V smrtni nevarnosti. V stanovalnem in gospodarskem poslopju posestnika Tomaža Mörtlja v Ottmanachu na Koroškem nastal je ogenj, ki je vsepehl poslojje z zalogo krme in žita. Kmetijškim orojem itd. Nadalje je zgorelo 75 letnemu vžitkarju Blažu Baueru predmetov za 300 krov. Bauer ni mogel, ker se je ogenj jako hitro razširil, nič več iz sobe. Pogumni možje so pa v zadnjem hipu sobne duri razbili in starega moža na varno spravili. Pri shranjevanju svojih stvari pridobil je Bauer težke opeklne dekljane na glavi in rokah.

Vojška poštna cenzura v političnih okrajih Ljutomer in Radgona. Vsled odredbe c. in kr. vojvodstva južno zapadne fronte se je vpeljal v političnih okrajih Ljutomer in Radgona vojška poštna cenzura, katere določbe se je svoj izpoznale pri vpeljavi v drugih okrajih opetovano obujenega. Cenzura se ne raztegne na uradne pošiljatve, na perjodične in druge tiskovine, na uradne poštnne pošiljatve itd.

Otrok utonil. Petletni sinček posestnika Anglomana pri Zgornji Beli igral se je pred svojimi starševi, kjer se nabaja tudi jarek, katerem teče voda proti elektrarni. Nesrečni otrok je padel v ta jarek in je utonil.

Razstrelba in požari v Italiji. K-B poroča z Lugano z dne 20. februarja: Velikanska je pa razstrelba v fabriki za strelivo arzenala Ljutomer. Bologni napravila je ob polnoči ogromno mu jekodo. Dve osebi sta bili smrtno ranjeni. — Vana Njoristišču v Genovi ob polnoči nastali poneli so sicer na ravno izkrcani ladjni zalogi steameri. Nesreča in zavez je velikanski obseg in je povzročil število smrtnih žrtev. To je v pristanišču v Genovi v skle smrtnatku času že tretji veliki požar. (Od tem vjetje neki izhajajo ti čudoviti, tajnostni požari, vojško je glasom laških kričevali vendar vse v Italiji z vojno zadovoljno? Op. ur.)

Grozovita snežna nezgoda. K-B poroča iz Občinskega mesta Salzburga z dne 21. t. m. Dne 19. t. m. mladineb 2 uri popoldne še sta, kakor že poročano zvezdelj, „Käferriegel“ dve lavini (snežni plaz) preko več na Schweizerhütte, ki je bila deloma razrušena. Je preki-moštvo, ki je odpravljalo v prejšnjih dneh voditi radne množine snega, bilo je od lavin zasuto. Pametnica so se takoj rešila dela, katerih se je uveljavljeno nezgoda tudi neka iz Salzburga došla sanitetna Drugačetrula Do včeraj ob 2. uri popoldne spravilo iz vojne, je 44 mrtvih in 19 ranjenih, katero se je l pa bodevozilo v c. in kr. rezervno bolnišnico v Bihofshofen. Do včeraj ob 7. uri zvečer poročano, išalo se je število mrtvih na 55. tliničarkotoli 30 mož se še ni našlo. — Zadnja poročila v njem pravijo, da je pri tej nesreči prišlo 85 ašlo se je sreb ob življenje.

Devet sinov v vojni. V okolici Planine da je Teletontpreis) živi posestnik Jazbec. Od njegova rojstnega desetih sinov jih stoji devet v vojni. Vsi so bolniškolesje zdravi, le eden je bil v Galiciji ranjen. Vedeni. Ve

Veleizdajalci v inozemstvu iz naših pokrajin podpirani. C. in k. vojaška sodnja na južnem Tirolskem objavlja sledeči razglas: „Po predloženih aktih je dokazano, da večji del onih oseb, ki so v letih 1914 in 1915 iz južne Tirolske v Italijo ali Švico pobegnile, v teh deželah na voleizdajalski način posredno ali neposredno proti naši državi deluje in tako tudi na škodo lastnih vojakov vrnetev rednih razmer prepriči. Sredstva za življenje v inozemstvu in za propagando dobijo ti vojni hujšači mnogokrat iz naših pokrajin. Služi naj kot javno svarilo, da vsak čin v prid takim voleizdajalec sumljivim osebam, posredovanje denarja ali vrednostnih posiljatev, naj si bode to direktno ali s posredovanjem drugih, kakor tudi druga, kazensko delovanje olajšajoča nazanila, se smatrajo in zasledujejo kot zločin sokrivde na voleizdaji ali kot voleizdaja sama.“

Tržaški irredentoci v Florenci tepeni. K-B poroča z dne 22. t. m.: „Popolo d' Italia“ poroča iz Florence, da so v temšnjem predmestju nekateri mladi Tržačani, ko so vpili in peli za laški Trst, za Italijo in proti avstro-ogrski monarhiji ter so javno demonstrirali, dobili od velikega števila meščanov krepke batine s palicami, tako, da so se hoteli rešiti v neki mimo vozeči voz cestne železnice; voznik jih ni hotel sprejeti, pri čemur je bil voz poškodovan. Konec je nastopal oddelok karabinierov in je napravil zopet red; po luti borbi, v kateri se je oddalo tudi revolverske strele, bilo je več napadalcev, med njimi dva na dopustu se nahajajoči vojaka, arestriranih. Vsled tega slučaja so v Florence se nahajajoči irredentisti, katerih je več sto, vznemirjeni. (Ljudstvo se je teh iz Avstrije pobegnili falotov že davnio naveličalo in čuti, da so oni med glavnimi krivci te vojne. Op. ur)

Ureditev kupčevanja z jajci. Ministerstvo je izdal posebno odredbo glede ureditev kupčevanja z jajci, v kateri se pravi med drugim: Za razpošiljanje izven upravnega okrožja ene politične deželne oblasti, je njen dovoljenje potrebno. Take pošiljatve smejo železnice le te dej sprejeti, ako jim je dodano transportno potrdilo politične deželne oblasti. Nakupovanje jajc od krajja do kraja in hiše do hiše na račun tvrdk izven okrožja dotične politične deželne oblasti, je le osebam dovoljeno, ki imajo pisemo potrdilo notranjega ministerstva. Kdor bi se teh določb ne držal, se bode kaznovani in sicer z denarno globo do 500 krov ali pa z zaporom do 6 mesecov.

Razputst dalmatinskih društev. Dalmatinska vlada je razpustila sledeča društva v Dubrovniku (Ragus): „Dubrovačko radičko društvo“, „Dubrovačka gradjanska muzika“, „Hrvatska optičnska glazba“, „Srbska Zora“, „Hrvatska čitaonica“, „Hrvatski Sokol“, „Sokolska župa Gundulić“, „Hrvatski akademski klub“, „Dobrotvorno društvo Srčkinja Dubrovčina“, „Società Unione Sportiva“, „Gabinetto di Lettura“, „Associazione italiana di Beneficenza“, „Società Operaia“. Razpustila so se vsa ta društva zaradi protidržavnih smeri. Nekatera so že dolga leta pred vojno uganjala svoje orgije in naša oblast jim je milostno priznašala. Ja, ja, vojna je pač marsikomur oči odvrla.

Kave je dovolj! Nekateri brezrestni špekulantni so tudi v naših krajih nakrat raznesli vest, da bode kave zmanjkalno. V vrstah „koftarjev“ je nastal seveda velikanski „šunder“ in stare „koftarice“, ki klepetajo pri „šparherdu“ in vlivajo v žejna svoja grla šalico za šalico „kofatka“, so se že pripravljale na revolucijo ... Sicer pa brez šale! Kava je danes tako splošno

razširjena, da jo moramo smatrati za eno najvažnejših živiljenjskih sredstev. Ni čuda, da je marsikaterega družinskega očeta prešnila bleda skrb, ko je čul govorico, da bode kave zmanjkalno. Pa je nesramna špekulantovska laž! Berlioni Wolfsoff urad poroča, da je nemški državni kancelar meseca januarja 1916 določil po celi Nemčiji popis kavinih zalog. Iz tega popisa je razvidno, da so zaloge kave v Nemčiji takov velike, da v doglednem času sploh ni pričakovati pomanjkanja kave. Zdaj so seveda omenjeni špekulantni obmlknili. Dosegli so seveda svoj cilj: zvišali so bili prav znatno cene kave in v temeljevali to s trditvijo, da bode kave zmanjkalno. To se je zgodilo v raznih krajih in treba bilo, da se ubogo prebivalstvo od strani vlade varuje pred takimi nepoštenimi manevri posameznih špekulantov, ki delajo realnim trgovskim tovarisem sramoto, ljudstvu pa škodo!

Najvišje cene za drobovino. C. kr. namestništvo v Gradcu je deloma spremeno na najvišje cene za drobovino in sicer stane: 1 kila svinjskega jezika 5 krov; povojen svinjski jezik 5 krov 50 vin; 1 kila svežega govejega jezika 4 krovne; vsoljenega 5 krov; povojenega 5 krov 50 vin; 1 kila telečega jezika 4 krovne.

Zleplo. Vinogradniki pozor! Kdor hoče naročiti zleplo za zlepjanje trt, naj se oglesi pri svoji občini ali pa pri svojem okraju za stopu, kjer se sprejemajo tozadne naročila.

Cementiranje starih sodov. Poroča se: Pred kratkim je dal neki gostilničar cementirati pet starih sodov, ki so bili še v 18. stoletju zadnji cementirani. Merosodni urad je dogнал, da so držali sedi nič manj kot 64 litrov manj, kakor je bilo dognano pri zadnjem cementiranju. Ta slučaj pač jasno kaže, kako lahkomisilno ravno vse, ki se ne brigajo za obstoječe merodsne določbe.

Če ne plačaš davka, ne smeš v gostilno! Mestni svet v Menselwitzu na Nemškem je odredil, da 21. zaniknih davkoplačevalcev, ki bi lahko plačali svoje obveznosti, če bi hoteli, ne sme več v gostilne zahajati, dokler se ne pojavijo.

Posledice ženske nezvestobe. 39-letni vormeister topničarskega regimeta štev. 4 Henrik Jordan prišel je te dni na Dunaj na dopust. Jordan je sumil, da mu žena med njegovim odstotnostju ni ohranila zakonske zvestobe, žena pa je odločno tajila vsako krvido. V petek zjutraj je bilo slišati iz Jordanova stanovanja več strelov. Ljudje so vzdali v stanovanje in našli Jordana ter njegovo ženo oba vsa krvava v posteljah. Žena je bila že mrtva, Jordan pa je težko ranjen. Dognano ni, ali je bil Jordanov sum opravčen ali ne. Nekateri pravijo, da je pisala Jordanu anonimna ročna pismo, v kateri je ženi nezvestobo cíitala. Ako je to res, potem naj bode dolična ročna prokleta. Žalibog pa, da se v zadnjem času kaže med gotovimi ženskami toliko razuzdanosti in moralicne pokvarjenosti, da se poštenemu človeku že gusi. Ženska, ki ima moža na bojišču, ki dobiva podporo in se pijana z drugimi moškimi okoli vlači, kakor se to tudi v naših krajih opetovano priti, zaslubi pač najstrožjo kazeno. Takum žen-

zamore svojim rastočim otrokom vsak dan za malo denarja in z malim trudem predložiti redilni, dobro-okusni

458

Usaka mati

Detker-Pudding

iz dra. Detker pudding-praška za 20 vinarjev.

Veselje je videti, kako vživajo otroci vsake starosti tak Detker-pudding do zadnjega ostanka. Za otroke ni boljšega redilnega sredstva.

skam naj bi se podpore odvzelo, njih same pa naj bi se vtaknilo v prisilne delavnice. Tudi pasji bič bi ne bil preslab za take besmrnice!

Zvišanje doklade na davek od žganja. Te dni je izšla nova cesarska naredba, s katero se doklada na davek od žganja vnovič poviša in sicer za 40 vinarjev od litra alkohola. Dohodek od tega zvišanja dobi izključno država. Po tem zvišanju bo veljal hektoliter obdachenega rafinerijskega špirita v vseh avstrijskih deželah 450 kron. Ta regulacija cen obdachenega rafinerijskega špirita se nič ne tiče denaturiranega špirita.

Železniška nesreča. Med postajama Predeal in Felső Tömös, kjer je proga jako napeta, so preteklo soboto odrekle bremze iz 38 vagonov obstoječega tovornega vlaka št. 585. Vlak je drčal z vedno večjo naglico navzdol proti postaji Tömös pri Kronstadtu. Na potu se je večkrat raztrgal. 16 naloženih vozov se je prevrnilo, ostali vlak pa se je razbil v postaji Tömös. Od vlakovega oscrba so bili 4 možje ubiti, 3 težko, 2 pa lahko ranjena. Uvedla se je stroga preiskava, da se dožene krivca te grozne nesreče.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Boj za Durazzo.

K.-B. Dunaj, 24. februarja. — Naše čete v Albaniji so včeraj Italijane in njih zaveznički Essad pašo pri Durazzu premagale. Dopoldne pola stili so se naši bataljoni, medtem ko so manjši oddelki spodnjih Arzen prekoračili, zadnjih sovražnih prednjih pozicij vzhodno od Pazar Sjaka. Opodne bila je italijanska brigada Savoya tudi iz močno izidanega glavne postojanke vzhodno ravno imenovanega kraja vržena. Obenem je vzela v naskoku neka druga kolona 10 km južno-vzhodno od Durazza šanco od Sasso Bianco. Sovražnik zapustil je svoje jarke deloma v begu in se je umaknil nazaj za no-tranj o brambeni krog. Zasledujemo ga.

Nemško poročilo.

K. B. Berlin, 24. februarja. — Uspeh vzhodno Maase bil je nadalje izidan. Kraji Brabant, Haumont, Samognez so zavzeti. Vsa gozdna pokrajina severno-zapadno, severno in severno vzhodno od Beaumonta ter Herbebois so v naši roki. Južno od Metza bila je neka naprej potisnjena franc. straža presenečena in v vsej svoji moči čez 50 mož vjetra. — Na severnem delu rusk. e fronte živahnji artillerijski boji. Na mnogoterih točkah patruljski boji. Drugače nobeni posebni dogodki.

Srbiske izgube: 200.000 mrtvih in 3 milijarde.

List „La Dépêche“ poroča: Bivši srbski kmetijski minister Stryanovič je izjavil, da je Francoska od izbrha vojne Srbiji 700 milijonov frankov (na mesec 36 milijonov) posodila. To sveto se je porabilo, ker so državni dohodki od mesečno 20 milijonov na 4 do 5 milijonov padli in se je vse produktivne sile dežele za vojne izdatke porabilo. „Mobilizirali smo“, dejal je Stryanovič, „700 000 mož. Vsled vloma osrednjih držav imeli smo škode okoli tri milijarde frankov. Naša armada je v zadnjih dveh balkanskih vojnah in v sedanji vojni skupno 200.000 mož na mrtvih izgubila. Ali Srbija bo vstala, to sigurno verujem. Dežela pa bode takrat tako oslabljena, da bode pol stoletja trajalo, da se zopet popravi!“

Angleži streljajo sami na sebe.

K.-B. Rotterdam, 22. februarja. „Rotterdamse Courant“ poroča iz Londona: V včerajšnji seji zbornice izrekel je posl. kap. Bennet Goldney z ozirom na zračni napad na Dover resne obdolžitve in dejal: Kako je prišlo, da se je pri boju, ki je sledil, en letalec s puško in 5 patroni dvignil, ker je bilo to edino oružje, ki ga je mogel najti? Kaj se je zgodilo potem v zraku? Naši letalci, ki so se dvignili,

ko sovražnih letalcev že ni bilo videti, imeli so drug družega za sovražnika in vršil se je boj med enim našim vodnih letal in enim našim drugim letalom; kakor da bi to še ne bilo dovolj, streljali so naši kanonirji na obo. Pri njih brezuspešnih poskusih, letalce sestreliti, posrečilo se je kanonirjem, poškodovati cerkveni stolp v Wallerju in raniti nekaj naših vojakov v kasarnah. Ali nam naj dajo taki dogodki zaupanje do naše zračne službe? Pravijo, da bode zdaj boljše. Sprejemem to obljubo, kajti slabje organizacije kakor doslej ni mogoče misliti!“

Pri bolehalnem vratu izkazuje se izmivanje vratu in zunanje obdržanje s Fellerjevimi bolečinami, antiseptičnim rastlinskim esenčnem fluidom z zn. „Elsa“ fluid kot poseben blagodejno. Ono oživila krvno cirkulacijo na bolečih mestih, utinkuje odrujoče proti zdravju škodljivemu vplju mrazu in je vsled tega izborna prophylaktično sredstvo proti indispozicijam vratu. Mnogo čez 100.000 zahvalnih pism potrebuje blagodenj vpliv Fellerjevega rastlinskega esenčnega fluida z zn. „Elsa“ fluid in priporočamo, da naj se ima to staro domačo sredstvo veden doma v hiši, 12 steklenic stane povsed franko 6 kron. Naroči se edino pristno pri lekarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-Irg št. 241 (Hrvaško). Kupi naj se brez pogojno le to pravo, od mnogih zdravnikov priporočeno domače sredstvo, in naj si ne pusti vsliti posnemanja ali nepreskušene nove preparate. Fellerjevo milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, to dobro zelodno sredstvo, se lahko obenem naroči, 6 škatljic stane franko 4 K 40 h: so vedno zanesljivega, milega, sigurnega učinka in se jih rado jemlje. Zdravniško priporočane in od vsakogar že po enem poskusu priznane. Le nobenih tako zvanih „močnih“ odvajalnih sredstev rabiti, ki učinkujejo drastično. (eu)

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamovani z zvezdicem (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 26. februarja v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 29. februarja v Ormožu (svinjski sejem).

Dne 1. marca na Planini*, okr. Kozje; v Marenperku*, v Konjicah**, v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Imenem (svinjski sejem).

Dne 2. marca v Piščeh*, okr. Brežice; v Šoštanju**; na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem), v Gradcu (sejem s klavno živino in konji).

Dne 3. marca v Račem*, okr. Maribor; v Waldu okr. Mautern; v Lučanah**, okr. Arvež; na Vranskem**; v Oplotnici**, okr. Konjice; v Rogatu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 4. marca v Petrovčah**, okr. Celje; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 6. marca v Golobinjaku*, okr. Kozje; pri Sv. Petru pod Sv. Gorami**, okr. Kozje; v Fehringu**; v Vidmu, okr. Brežic; pri Sv. Lenartu*, okr. Slovenji Gradec; v St. Gallenu**; v Ormožu, v Hausu**, okr. Schladming; v Geistthalu, okr. Voitsberg; v Ranteu**, okr. Murau; v Celju*.

* * *

Deset zapovedi za gnojenje polja in travnikov.

V. Badisches landwirtschaftliches Genossenschaftsblatt se naznana deset zapovedi za gnojenje polja in travnikov:

1. Gnoji svoje njive in travnike, ker vsaka žetev odtegne zemlji redilne snovi (dušik, kalij, fosforjevo kislino in apno), ki jih potrebuje zemlja za proizvajanje žita, korenja in vseh drugih kulturnih rastlin, ki se pa dobitjo v vsaki zemlji v zadostni množini.

2. Pripravljaj hlevski gnoj z vzdrževanjem dobrega gnojnega, rednim škopljenjem z gnojnico in s teptjanjem, da obdrži vse redilne snovi in da ne spraviš na poje neizdatnega gnoja, ki ne more izpolniti svoje naloge, da bi zemljo zrahiljal in napravil na nji črno prst.

3. Ne puščaj gnojnico teči skozi dvoriščna vrata na cesto, ker je to buda potrata redilnih snov, in bi se naj zapravljivcem odtegnilo razpolaganje s premoženjem.

4. Napravi kup za kompost in spravljam na ta hranilni prostor vse redilne snovi, ki bi se sicer izgubile v obliki odpadkov, smetij itd. na tvojem gospodarstvu.

5. Dopolni svoj gospodarski gnoj (hlevski gnoj, in kompost) s kupljenim gnojem, ker se del redilnih snov (dušik, kalij, fosforjeva kislina in gnoj) s prodajo mleka, mesa in zrnja za vedno izgubi za tvoje gospodarstvo. Skupilo za pridelke torej ne spada samo tebi, ampak del pripada zemlji, kateri moraš ta del povrniti v obliki (trgovinskega) gnoja.

6. Ne gnoji enostransko s Tomaževom moko, superfosfatom, čilskim solitrom, žveplenokislim amonijakom, ker tako gnojenje še ni obogatilo nobenega kmeta. Posmisli da moraš z umetnim gnojem svoj gospodarski gnoj nadomestiti in dopolniti; kakor ta, mora tudi umetni

gnoj ob enem vsebovati kalij, 40-odstotno kalijno sol, fosforjevo kislino (Tomažev moko, superfat, kostno moko) in dušik (čilski solitar, žveploamoniak, apnenki dušik). Ako veš, da tvoja nima več mnogo apna, moraš tudi od časa do navoziti apna na rno.

7. Podorji na njivi hlevski gnoj takoj, ko prazneš zo voza, sicer odide drag dušik proti gnoju podorju plitvo ali ga podvleči z brano, smeš ga zakopati.

8. Gnoji svoje travnike s fosforjevo kislino in lijem, ker travna ne more živeti od zraka. Za travnikov moraš najpoprej odvajati vodo, z apnati in mah z brano poči posleči, drugače tudi gocj prič in lahko imaš zgubo.

9. Naroči umetni gnoj pravočasno, da ti prepozno vsled pomanjkanja vagonov, ki je ob časnih in pomadanskih naročitvah na dnevnem rednu, in da ga tako prepozno ne raztrošiš. Kupi ga spodarskih krajevnih, konzumnih ali pojedilnih društev, ne izvoli najcenejega, ampak največ vseh in pazi, da ti prišljate zasuga vsebino redilnih snov, in da se potem, ko pride gnoj, še preišči.

10. Ne sodi prehitro o učinku umetnega gnoja, ne zahvetaj, ves uspeh že videti v enem letu razdeliti umetni gnoj in hlevski gnoj v kolobarju, sodi vseh po sklepku kolobarja, da v prihodnje praviš drugega umetnega gnoja, pa tudi ne pusti gladovati, ampak da bodo tvoja njiva in tvorveno imela dovolj redilnih snov, tako da bo govorstvo prineslo tebi in tvojim dovoj brane za sedem prekrskev za bodočnost.

Dihamo prosto, ako dobimo zaslinjeno žrelo in vrljanjem s Fellerjevim raztopivšim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa“ fluidom zopet čist in gladke. „Elsa“ fluid je za izmivanje ust, vrata in žrela, čist in desinficira, omogoča cirkulacijo v nežnih slinatih kožičah in jih napravi odpornost prehlajenja. 12 steklenic tega prizanega domačega sredstva franko za 6 kron lekarji E. V. Feller, Stubica, Elsa (Hrvaško). Istotam se naroči tudi Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 škatljic za 4 kraljeve.

Ako želite dobro uro za bojišče ali dom, potem na znano urško f. Maks Böhnel, Dunaj IV., Margareten. Vsak čitatelj našega lista dobi od zgornjih urških veliki glavnati katalog s 8000 podobami o vseh vrstah urških blaga zastonj in poštne prosto.

Ako Vam je Vaše zdravje draga, potem čitate Lysosform-inzerat in zahvale zanimivo knjigo „Kaj je zastonj in franko od kemika C. Hubmann, Dunaj XX., gesesse 4.“

Sveže podrti les pravega kostanja

kupi 84

Lorenz Koreschetz.
Maribor, Reiserstr. 23.

Učenec

zmožen nemščine in slovenščine, se sprejme takoj v špecerijski trgovini Machalka & Korsche v Ptaju. 80

Les

pravega

kostanja in brasta

razsekani in le sežagan, 1—2 m dolg, kupuje v vagonih Alex Rosenberg, Gradec, Elisabethhnergasse 6. 71

Kupim 77

cepljene trte I-a

muškat, gutedel, damascenec muškat, rumeni muškatec, beli burgundec, Rheinrizling in podlage Goethe 9 ali Monticola. Karl Kasper, trgovec Ptuj.

Najbolje se kupuje pri inzerentih „Štajerca“.

Zdravnik
priporočajo k borno sredstvo proti kasiljevi

Stanje

Kaiserjeve prakarami
s. 3 smrek

Milijoni
rabijo proti

kaši

hriposti, katušči in krasni krasni oslovske kasi

to so dobrodoši kemu vojahi

6100 net. pot. čeval z dobiti krov in nikov jamčijo garni usp

Jako uspešni
dobrokuhi bei Cena 20 in 40/Doza 60 vinarjev dobiti pri: H. M. apoteka v Ptaju, Beli balk. apotekar, Karl Heršek, Laški trg, A. Bačič, Plunger, apotekar Četrtek, Haus Schmitz, apotekar Brežice.

Na bla
• me
• pos
• zao

4 stanov
sobe

s kuhinjami i oddajo. Vprašaj upravo teg

Učen

potečarni kraja in raznizkov

se sprejme pri Steudte, sode

Plju